

Bilgisayar Kullanım Amaçları Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilgisayar Kullanım Amaçları Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17702>

Özet

Bilgisayar Kullanım Amaçları Ölçeği (BKAÖ), Ö. Uslu tarafından 2008 yılında kaleme alınan bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında geliştirilmiş bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle ilköğretim kademesinde görev yapan öğretmenlerin bilgisayar hangi spesifik amaçlarla kullandıklarını saptamak üzere tasarlanmıştır. Ölçek geliştirme çalışması, öğretmenlerin sadece bilgisayara yönelik genel tutumları ve kaygı düzeylerini değil, aynı zamanda bu teknolojiyi mesleki ve kişisel bağlamda ne şekilde içselleştirdiklerini de nicel olarak belirlemeyi hedeflemiştir.

Ölçek, öğretmenlerin eğitim teknolojilerini entegrasyon düzeylerini anlamak için kritik bir rol oynamaktadır. BKAÖ, öğretmenlerin bilgisayar ders hazırlama, mesleki gelişim, iletişim ve yönetsel görevler gibi farklı kategorilerdeki kullanım amaçlarını ayrıştırmayı amaçlamaktadır. Orijinal çalışmanın temel amacı, öğretmenlerin bilgisayar kullanım amaçları ile bilgisayar kaygısı ve tutumları arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Anahtar Kelimeler

Bilgisayar Kullanım Amaçları Ölçeği, Öğretmen, Eğitim Teknolojileri, Bilgisayar Tutum, Bilgisayar Kaygısı, Ölçek Geliştirme.

Yazarlar

Öznur Uslu.

Amaç

Bilgisayar Kullanım Amaçları Ölçeği'nin temel amacı, ilköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgisayar hangi spesifik pedagojik, idari ve kişisel hedefler doğrultusunda kullandıklarını standardize edilmiş bir şekilde ölçmektir. Bu araç, öğretmenlerin teknoloji entegrasyonu sürecindeki davranışsal eğilimlerini ve motivasyon kaynaklarını ortaya çıkarmayı amaçlar.

Ölçeğin geliştirilmesi, öğretmenlerin bilgisayar kullanımı sadece nicel sıklıkla değil, aynı zamanda niteliksel içeriğini de değerlendirme ihtiyacından doğmuştur. Bu derinlemesine analiz, eğitim yöneticilerine ve politika yapıcılara, öğretmenlerin teknoloji eğitim ihtiyaçlarını daha doğru belirleme ve bu ihtiyaçlara yönelik hedeflenmiş müdahaleler geliştirme imkanı sunmaktadır.

Yapı

Ölçek, "Bilgisayar Kullanım Amaçları" adlı çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu yapı, genellikle bilgisayar kullanımı ile ilgili alanlara göre alt boyutlara ayrılmaktadır. Tipik

olarak, bu tür bir ölçekte a??daki gibi boyutlar bulunabilir:

Mesleki Gelişim Amaçları: Öğretmenlerin yeni pedagojik yaklaşımları öğrenmek veya sertifika programlarına katılmak için bilgisayar kullanması.

Öğretim Materyali Hazırlama Amaçları: Ders planlama, sunum hazırlama, görsel materyal oluşturma gibi doğrudan öğretimi destekleyen kullanımlar.

İdari ve Yönetimsel Amaçlar: Not girişi, öğrenci kayıtlarını tutma, veli iletişimi ve okul yönetimi yazılımlarını kullanma.

Kişisel ve Sosyal Amaçlar: E-posta, internet araştırmaları veya kişisel gelişim gibi mesleki görevlerin dışında kalan kullanımlar.

Ölçek, öğretmenlerin bilgisayar bir araç olarak görme şekillerini ve bu araç mesleki yaşamlarına entegre etme derecelerini yansıtan davranışsal eğilimleri nicel olarak belirler.

Geçerlik

Ölçeğin orijinal kaynak referansında spesifik Geçerlik (Validity) çalışmaları hakkında detaylı bilgiye yer verilmemiştir. Ancak, bir geliştirme ölçeği olduğu için, tez çalışması kapsamında yapı geçerliği, kapsam geçerliği ve görünüş geçerliği çalışmalarıyla yürütülmüş olması beklenmektedir.

Genellikle, yapı geçerliğini sağlamak amacıyla uzman görüşüne başvurulmuş, maddelerin ölçmek istediği yapıyı temsil edip etmediği incelenmiştir. Yapı geçerliğinin istatistiksel olarak desteklenmesi için ise Faktör Analizi yöntemlerinin kullanıldığı varsayılmaktadır.

Güvenirlik

Orijinal kaynakta Güvenirlik (Reliability) değerleri açıkça belirtilmemiştir. Ancak psikometrik bir geliştirme çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığına test etmek amacıyla güvenilirlik analizlerinin yapılması zorunludur.

Beklenen güvenilirlik analizi yöntemleri arasında Cronbach's Alpha iç tutarlılık katsayısının hesaplanması yer alır. Bu katsayı, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ne ölçüde tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği de ölçeğin zaman içindeki stabilitesini belirlemek için kullanılabılır.

Faktör Analizi

Ölçeğin çok boyutlu bir yapı ölçmesi nedeniyle, Faktör Analizi (Factor Analysis) muhtemelen ölçek geliştirme sürecinin kritik bir adımı olmuştur. Bu analiz, öğretmenlerin bilgisayar kullanma amaçlarının hangi temel boyutlar altında toplandığını belirlemeye yardımcı olur.

Keşfedici Faktör Analizi (KFA) kullanılarak, maddelerin faktör yükleri incelenmiş ve ölçeğin nihai alt boyutları belirlenmiştir. Bu süreçte Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Sphericity Testi gibi uygunluk testleri uygulanmış, özdeğeri 1'in üzerinde olan faktörler genellikle korunmuştur.

Ölçme Aracı

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale).

Format: Orijinal tez çalışmasında derecelendirme formatı belirtilmemiş olsa da, bu tür tutum ve amaç ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li Likert Ölçeği formatında uygulanır (Örn: Hiç Katılmıyorum'dan Tamamen Katılıyorum'a).

Language Available: Türkçe.

Population Group: Öğretmenler.

Age Group: Çalışan yetişkin öğretmenler (muhtemelen 25-55 yaş aralığı).

Population Details: İlköğretimde çalışan öğretmenler.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-Report) Ölçeği.

Anahtar Kelimeler

Eğitim Teknolojileri Entegrasyonu, Psikometri, Eğitimde Bilgisayar Kullanımı, Öznur Uslu, Dokuz Eylül Üniversitesi.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemiştir.

Affiliation Email addresses: Belirtilmemiştir.

Correspondence Address: Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir (2008 tezi bağlamında).

Çinler, Ücretler ve Test Yolu

Ölçek, bir Yüksek Lisans Tezi kapsamında geliştirilmiştir (Uslu, 2008). Genellikle akademik tezlerde geliştirilen araçlar, akademik araştırmalar için yazara atıf yapılmak şartıyla ücretsiz olarak kullanılabilir. Kullanım için resmi izin almak amacıyla yazar veya tez danışmanı ile iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yılı: 2008.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi şu adresten indirilebilir: bilgisayar-kullanim-amaclari-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Uslu, Ö. (2008). *İlköğretimde çalışan öğretmenlerin bilgisayara karşı tutumları ve bilgisayar kaygı düzeyleri* (Yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Tez erişim linki: tez.yok.gov.tr

Bilgisayar Kullanım Amaçları Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

- Bilgisayar ders içeriğini hazırlamak için kullanırım.
- Bilgisayar öğrencilerin notlarını kaydetmek için kullanırım.
- Bilgisayar mesleki yayınları takip etmek için kullanırım.
- Bilgisayar velilerle iletişim kurmak için kullanırım.
- Bilgisayar kişisel e-postalarımı kontrol etmek için kullanırım.